

ТОП-ТЕМА
стор. 10-13

Суди як сервісні центри.
А чому б і ні?

Active LEX
LEX Адвокатський Іспит
ПРАГНЕШ БУТИ АДВОКАТОМ?
ГОТУЙСЯ ОНЛАЙН ВЖЕ ЗАРАЗ

ВСЕ ПРО ЗАКОНИ - В ОДНІЙ ГАЗЕТІ!
Юридичний Вісник України
Загальнонаціональна правова газета
www.yvu.com.ua

№ 17-18 (1449-1450)

1-15 травня 2023 року

стор. 3

**Волонтерська громада
уповноважена заявити...**

БОГАТИР ТА ПАРТНЕРИ

www.bogaty.com

Соціальне і правове забезпечення волонтерської діяльності в Україні в умовах безпекових викликів

Двадцять сьомого квітня в Києві пройшла Всеукраїнська науково-практична конференція на тему «Соціальне і правове забезпечення волонтерської діяльності в Україні в умовах безпекових викликів», організована Навчально-науковим інститутом права Українського державного університету імені Михайла Драгоманова, яка зібрала провідних науковців, експертів та практиків, котрі досліджують чи працюють у сфері волонтерської діяльності. Дискусія вийшла жвавою і, що головне, актуальною, а представлені доповіді розкрили багато цікавих тем та надали важливі висновки щодо соціального і правового забезпечення волонтерського руху в Україні.

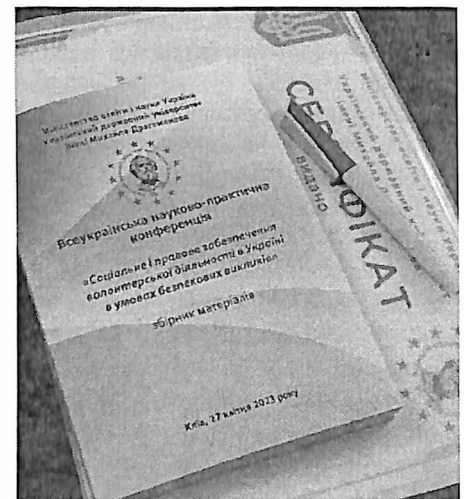
Вступним словом конференцію відкрив Віктор Андрущенко, ректор Українського державного університету імені Михайла Драгоманова, член-кореспондент НАН України, професор, який, зокрема, наголосив на актуальності її тематики, оскільки волонтерські організації з 2014 року розгорнули свою діяльність та допомагають усім, хто цього потребує – від наших воїнів до внутрішньо переміщених осіб. Учасників заходу також привітали Наталія Пушкарьова, Уповноважена з питань волонтерської діяльності при Президентові України, та Марина Попатенко, заступник міністра молоді та спорту України.

Як зазначила М. Попатенко, волонтерська діяльність стала важливою складовою сьогоденного суспільного розвитку, основою розбудови громадянського суспільства. Загалом же волонтерство в Україні – феномен, що наразі розкрився по-новому і пік якого припадає саме на активну фазу війни. Акцентуючи увагу учасників на залученні молоді до волонтерства, заступниця міністра молоді та спорту навела результати соціологічного дослідження, відповідно до яких 54% молодих людей почали волонтерську діяльність саме після початку війни РФ проти України 24 лютого 2022 року. Головним поштовхом до цього стало наближення перемоги. Марина Попатенко

розповіла також про ініціативи та заходи, що сприяють залученню молоді до волонтерської діяльності. Так, яскравим прикладом згуртованої роботи стала Національна волонтерська платформа, серед основних напрямів діяльності якої є автоволонтерство, потреби захисників у речах, допомога захисникам України, донорство крові, потреба в ліках, кібератаки та ІТ-допомога, допомога біженцям; надання житла ВПО, допомога тваринам тощо. Для об'єднання волонтерських та державних ініціатив щодо гуманітарної допомоги під час війни була створена й ефективно надає послуги й платформа «СпівДія». Окрім іншого, розроблено методичні матеріали з проведення уроків волонтерства, що дасть змогу школярам більше дізнатися про волонтерську діяльність та її користь. Завершуючи свою доповідь, заступниця міністра наголосила на важливості об'єднання зусиль задля розвитку волонтерства в Україні.

Значний інтерес учасників викликала й доповідь докторки юридичних наук, судді Верховного Суду Олеси Радишевської, яка зосередилася на українсько-польському досвіді волонтерської діяльності в контексті сучасних безпекових викликів, зокрема вона розглянула механізми співпраці між Україною та Польщею у сфері волонтерської діяльності та висвітлила важливі аспекти, які сприяють ефектив-

ному функціонуванню волонтерських організацій у сусідніх країнах.

У свою чергу, Ігор Мещан, директор департаменту соціального захисту населення Київської обласної держадміністрації, акцентував увагу на ролі волонтерського руху в соціальній адаптації внутрішньо переміщених осіб у приймаючих громадах та поділився прикладами успішних програм і проєктів, які допомагають внутрішньо переміщеним особам інтегруватися в нове оточення та забезпечити їхнє соціальне благополуччя.

Наступний доповідач, професор Ростислав Калюжний, у своїй доповіді зосередився на нормативно-правовому забезпеченні волонтерської діяльності в

Україні. Він розглянув законодавчі акти, які регулюють цю сферу, запропонувавши шляхи вдосконалення правового регулювання цієї діяльності з метою підвищення її ефективності та безпеки.

У подальшій дискусії також взяли участь і виступили голова Міжнародного жіночого руху «За сімейні цінності» Наталія Федорчук (проаналізувала організацію волонтерської діяльності на прикладі громадської організації). Як було підкреслено, активна участь жінок у волонтерстві сприяє розвитку сімейних цінностей, формуванню доброчинності та взаємодопомози в суспільстві.

А заступник голови ради Всеукраїнського громадського центру «Волонтер» Дмитро Дорошок розповів про діяльність цього центру до і після повномасштабного вторгнення РФ в Україну та вкотре підкреслив важливість волонтерської роботи в умовах безпекових викликів.

Тему продовжив заступник директора департаменту захисту прав дітей та забезпечення стандартів рівності Національної соціальної служби Володимир Вовк, який презентував доповідь про участь у розвитку волонтерського руху в Україні від зародження до сьогодні, відзначивши при цьому значний вклад волонтерів у побудову сильного та солідарного суспільства).

Натомість відома українська співачка й засновниця благодійного фонду Наталія Валевська (розповіла про власний досвід співпраці з волонтерськими організаціями та важливість залучення відомих особистостей до благодійних проектів). Надалі Людмила Шапенко, кандидат юридичних наук, доцент кафедри конституційного і адміністративного права Юридичного факультету Національного авіаційного університету розглянула тему: «Механізм правового регулювання волонтерської діяльності в Україні». Вона зосередилася на важливості створення ефективного законодавчого середовища для розвитку волонтерського руху, яке б забезпечувало правовий захист та соціальне покриття волонтерів, а також підкреслила, що волонтерство має бути визнане значущим елементом громадянського суспільства, а його учасники повинні мати відповідні права та пільги.

Досить цікавим був і виступ на конференції Олександра Міщенка, Надзвичайного і Повноважного Посла України, кандидата юридичних наук («Роль волонтерського руху в мобілізації підтримки

України з боку зарубіжних країн у період російської агресії на прикладі Латвії»). У своєму виступі дипломат зосередився на важливості міжнародного співробітництва та взаємодії волонтерських організацій із різних країн у підтримці України в період російської агресії. Він навів конкретний приклад Латвії, де волонтерські рухи активно долучилися до допомоги Україні, зокрема, організували збір коштів та інформаційну підтримку. Пан Посол підкреслив, що волонтерські зусилля з боку зарубіжних країн є важливим чинником укріплення міжнародної солідарності та підтримки України в складний період її історії.

Наступна доповідка Олександра Дружинська, директор Святошинського районного в місті Києві центру соціальних служб, аналізувала тему «Волонтерство у соціальній роботі. Виклики сучасності», зацентрувавши увагу учасників конференції на важливості волонтерської діяльності у сфері соціальної роботи та викликах, з якими стикаються волонтери при наданні допомоги уразливим групам населення. Вона також підкреслила значення професійної підготовки волонтерів, їхнього співробітництва з фахівцями соціальної сфери та впровадження ефективних практик і стандартів волонтерської діяльності, наголосивши при цьому на потребі в

розвитку механізмів підтримки та захисту волонтерів, включаючи страхування, соціальні гарантії та психологічну підтримку.

У ході подальшої роботи конференції Михайло Прохоренко, кандидат юридичних наук, доцент, полковник юстиції, начальник кафедри правового забезпечення Гуманітарного інституту Національного університету оборони України імені Івана Черняхівського, розглянув тему «Правове регулювання передачі майна військовим частинам волонтерами». У своїй доповіді він зосередився на правових аспектах передачі майна військовим частинам, зокрема на вимогах щодо документального підтвердження та відповідності передачі правилам та нормам і висловив думку, що правове регулювання цього процесу допомагає забезпечити прозорість, ефективність та відповідальність у передачі майна військовим частинам.

Інший доповідач, Пилип Трунов, волонтер і засновник діджитал агенції «Коора Агенсу», поділився своїми думками на тему «Волонтерська діяльність як форма єднання в сучасній Україні». Він переконаний, що волонтерство не лише сприяє вирішенню конкретних проблем та наданню допомоги, але є ще й сильним фактором єднання громади. «Волонтерська діяльність об'єднує людей з різних

соціальних, етнічних та культурних груп, сприяючи створенню взаєморозуміння, співпраці та солідарності». За його словами, це особливо актуально в сучасній Україні, де волонтери не лише надають допомогу, а є справжніми агентами змін у сучасній і майбутній Україні.

На завершення конференції, Аля Бондаренко, комунікаційна координаторка Фонду «Східна Європа», розповіла про «роль цього фонду в розвитку волонтерської діяльності в Україні», зацентрувавши увагу на ініціативах, спрямованих на підтримку та розвиток волонтерського руху в нашій країні. Вона також підкреслила важливість партнерства між організаціями та фондами, щоб забезпечити більшу ефективність та вплив волонтерських проєктів.

Підсумовуючи, зазначимо, що особливу увагу учасники конференції приділяли механізмам контролю та нагляду за волонтерською діяльністю з метою забезпечення безпеки та виключення можливості зловживань. Було детально проаналізовано практику міжнародного співробітництва в цій сфері, висвітлено приклади успішних моделей правового регулювання волонтерства в інших країнах.

Учасники конференції також підкреслили важливість залучення громадськості до процесу формування політики з питань волонтерської діяльності, зокрема, наголошувалося на необхідності взаємодії між урядом, громадськими організаціями та волонтерами для розробки стратегічних напрямків та прийняття важливих рішень

щодо підтримки й розвитку волонтерства в Україні.

Завершуючи пленерне засідання, Павло Горінов, виконувач обов'язків директора Навчально-наукового інституту права УДУ відзначив, що багато студентів та співробітників інституту сьогодні здійснюють волонтерську діяльність, аби допомогти тим, хто найбільше цього потребує. Так, жінки з колективу долучилися до виготовлення маскувальних сіток, а науковці увічнюють у науково-популярних виданнях пам'ять про українських героїв. Це приклад того, як Український державний університет імені Михайла Драгоманова сприяє формуванню волонтерської культури в нашому суспільстві та допомагає забезпечити соціальне й правове забезпечення цієї діяльності в Україні.

Підсумком конференції було визнано важливість соціального і правового забезпечення волонтерської діяльності в Україні в умовах безпекових викликів. Доповідачі наголошували на ролі волонтерства в підтримці та допомозі тим, хто цього найбільше потребує, в тому числі внутрішньо переміщеним особам, дітям, сім'ям та іншим вразливим групам населення.

Окрім того, конференція зробила акцент на важливості співпраці між державними органами, громадськими організаціями, волонтерськими рухами та громадськістю в цілому для ефективного забезпечення соціального і правового захисту волонтерської діяльності.

